

Advies van de EDPB (artikel 64)

**Advies 2/2020 over de ontwerpisen van de Belgische
toezichthoudende autoriteit voor gegevensbescherming
inzake de accreditatie van een orgaan voor het toezicht op
gedragscodes, op grond van artikel 41 van de AVG**

Goedgekeurd op 28 januari 2020

Translations proofread by EDPB Members.

This language version has not yet been proofread.

Inhoudsopgave

1	Overzicht van de feiten	4
2	BEOORDELING	4
2.1	Algemene redenering van de EDPB met betrekking tot de ingediende ontwerpeisen inzake accreditatie.....	4
2.2	Analyse van de eisen van de Belgische TA inzake de accreditatie van organen voor toezicht op gedragscodes	5
2.2.1	ALGEMENE OPMERKINGEN	6
2.2.2	ONAFHANKELIJKHEID	6
2.2.3	BELANGENCONFLICT	8
2.2.4	DESKUNDIGHEID	8
2.2.5	VASTE PROCEDURES EN STRUCTUREN	9
2.2.6	TRANSPARANTE BEHANDELING VAN KLACHTEN	10
2.2.7	COMMUNICATIE MET DE BELGISCHE TOEZICHTHOUDENDE AUTORITEIT	10
2.2.8	MECHANISMEN VOOR HERZIENING VAN DE GEDRAGSCODE	11
2.2.9	RECHTSPOSITIE.....	11
3	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	12
4	SLOTOPMERKINGEN.....	13

Het Europees Comité voor gegevensbescherming

Gezien artikel 63, artikel 64, lid 1, onder c), en de leden 3 tot en met 8, en artikel 41, lid 3, van Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming), hierna “AVG” genoemd,

Gezien de EER-overeenkomst en in het bijzonder bijlage XI en protocol 37 van die overeenkomst, als gewijzigd bij Besluit nr. 154/2018 van het Gemengd Comité van de EER van 6 juli 2018¹,

Gezien de artikelen 10 en 22 van zijn reglement van orde van 25 mei 2018,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Wanneer een toezichthoudende autoriteit (hierna “TA” genoemd) van plan is om de eisen inzake de accreditatie van een orgaan voor het toezicht op een gedragscode (hierna “toezichthoudend orgaan” genoemd) op grond van artikel 41 goed te keuren, heeft het Europees Comité voor gegevensbescherming (hierna “de EDPB” genoemd) als belangrijkste taak toe te zien op de coherente toepassing van de AVG. Dit advies moet bijdragen tot een geharmoniseerde aanpak met betrekking tot de eisen die door een toezichthoudende autoriteit voor gegevensbescherming worden voorgesteld en van toepassing zijn zolang het proces voor de accreditatie van het orgaan voor toezicht op een gedragscode loopt. De AVG legt weliswaar geen uniforme reeks accreditatie-eisen op, maar streeft wel naar coherentie. De EDPB beoogt met dit advies de beoogde coherentie te bewerkstelligen door: in de eerste plaats de bevoegde TA's te verzoeken hun eisen inzake de accreditatie van toezichthoudende organen op te stellen op basis van artikel 41, lid 2, AVG en de door de EDPB opgestelde Richtsnoeren 1/2019 voor gedragscodes en toezichthoudende organen in de zin van Verordening 2016/679, hierna “de richtsnoeren” genoemd, meer bepaald de acht accreditatie-eisen in deel 12 van de richtsnoeren; in de tweede plaats een schriftelijke leidraad te verstrekken om de accreditatie-eisen toe te lichten; en, tot slot, de bevoegde TA's te verzoeken die eisen overeenkomstig dit advies vast te stellen, teneinde tot een geharmoniseerde aanpak te komen.

(2) Op grond van artikel 41 AVG moeten de bevoegde TA's eisen vaststellen inzake de accreditatie van organen die toezicht moeten houden op een goedgekeurde gedragscode.

Zij moeten hierbij het coherentiemechanisme toepassen zodat passende eisen worden vastgesteld die een competent, coherent en onafhankelijk toezicht van de betrokken organen op de naleving van de gedragscodes waarborgen en daardoor de juiste uitvoering van de gedragscodes in de hele Unie bevorderen en bijdragen tot de juiste toepassing van de AVG.

(3) Een gedragscode voor niet-openbare instanties en organen komt in aanmerking voor goedkeuring als een of meer toezichthoudende organen in het kader van deze gedragscode zijn aangewezen en door de bevoegde TA zijn geaccrediteerd als organen die in staat zijn om doeltreffend toe te zien op de gedragscode. De term accreditatie is niet gedefinieerd in de AVG. In artikel 41, lid 2, AVG staan echter wel algemene eisen voor de accreditatie van toezichthoudende organen. Het toezichthoudend orgaan moet aan een aantal eisen voldoen om door de bevoegde TA te worden geaccrediteerd.

¹ Met “de Unie” wordt in dit advies “de EER” bedoeld.

Gedragscodehouders worden geacht toe te lichten en duidelijk te maken hoe het door hen voorgestelde toezichthoudend orgaan voldoet aan de accreditatie-eisen in artikel 41, lid 2, AVG.

(4) De eisen voor de accreditatie van toezichthoudende organen vallen weliswaar onder het coherentiemechanisme, maar moeten overeenkomstig de richtsnoeren worden ontwikkeld, rekening houdend met de betrokken sector of de specifieke kenmerken van de gedragscode. De bevoegde TA's mogen het toepassingsgebied en de specifieke kenmerken van elke code naar eigen inzicht bepalen, met inachtneming van de wetgeving ter zake. De EDPB wil met zijn advies voorkomen dat er zich significante inconsistenties voordoen die gevolgen kunnen hebben voor de werking van de toezichthoudende organen en bijgevolg voor de reputatie van de AVG-gedragscodes en de daarop toezicht houdende organen.

(5) De door de EDPB vastgestelde richtsnoeren zullen in dit verband als leidraad dienen in het kader van het coherentiemechanisme. De EDPB heeft in de richtsnoeren met name verduidelijkt dat, hoewel de accreditatie van een toezichthoudend orgaan slechts voor een specifieke gedragscode geldt, een toezichthoudend orgaan voor meer dan één code kan worden geaccrediteerd, mits het voldoet aan de accreditatie-eisen voor elke code.

(6) Overeenkomstig artikel 64, lid 3, AVG, in samenhang met artikel 10, lid 2, van het reglement van orde van de EDPB, moet de EDPB zijn advies uitbrengen uiterlijk acht weken na de eerste werkdag nadat de voorzitter en de bevoegde TA hebben beslist dat het dossier volledig is. Die termijn kan door de voorzitter met zes weken worden verlengd, rekening houdend met de complexiteit van de aangelegenheid.

BRENGT HET VOLGENDE ADVIES UIT:

1 OVERZICHT VAN DE FEITEN

1. De Belgische toezichthoudende autoriteit, hierna "Belgische TA" genoemd, heeft haar ontwerpbesluit met de eisen inzake de accreditatie van een orgaan voor het toezicht op een gedragscode bij de EDPB ingediend en heeft de EDPB op grond van artikel 64, lid 1, onder c), AVG om advies verzocht, met het oog op een coherente aanpak in de hele Unie. Op 25 oktober 2019 is beslist dat het dossier volledig was.
2. In overeenstemming met artikel 10, lid 2, van het reglement van orde van de EDPB² heeft de voorzitter vanwege de complexiteit van de aangelegenheid beslist de initiële termijn voor de vaststelling van het advies (acht weken) met zes weken te verlengen.

2 BEOORDELING

2.1 Algemene redenering van de EDPB met betrekking tot de ingediende ontwerpeisen inzake accreditatie

3. Accreditatie-eisen die voor advies aan de EDPB worden voorgelegd, moeten aan alle criteria van artikel 41, lid 2, AVG voldoen en moeten in overeenstemming zijn met de acht punten in deel 12 (over

accreditatie) van de richtsnoeren van de EDPB (blz. 23-27). Het advies van de EDPB heeft tot doel om, met betrekking tot het ingediende ontwerp, de coherentie en de correcte toepassing van artikel 41, lid 2, AVG te waarborgen.

4. Dit betekent dat de TA's bij het opstellen van de eisen inzake de accreditatie van organen voor het toezicht op gedragscodes overeenkomstig artikel 41, lid 3, en artikel 57, lid 1, onder p), AVG al deze in de richtsnoeren opgenomen basiseisen in aanmerking moeten nemen, en dat de EDPB TA's die dit niet hebben gedaan, met het oog op de coherentie kan vragen om hun ontwerpen aan te passen.
5. Elke code die van toepassing is op niet-openbare instanties en organen, moet onder toezicht staan van een daartoe geaccrediteerd orgaan. Artikel 40, lid 1, AVG verplicht de TA's, de EDPB en de Commissie uitdrukkelijk tot het "bevorderen [van] de opstelling van gedragscodes die, met inachtneming van de specifieke kenmerken van de diverse gegevensverwerkingssectoren en de specifieke behoeften van kleine, middelgrote en micro-ondernemingen, moeten bijdragen tot de juiste toepassing van [de AVG]". Daarom erkent de EDPB dat de eisen toepasbaar moeten zijn op verschillende soorten codes, ongeacht de omvang van de sector, de belangen en het risiconiveau van de verwerkingsactiviteiten.
6. Op sommige gebieden zal de EDPB de ontwikkeling van geharmoniseerde eisen ondersteunen door de TA te stimuleren rekening te houden met de voorbeelden die ter verduidelijking zijn gegeven.
7. Wanneer een specifieke eis in dit advies niet wordt behandeld, betekent dit dat de EDPB de Belgische TA niet om verdere actie vraagt.
8. Dit advies gaat niet in op door de Belgische TA voorgelegde elementen die buiten het toepassingsgebied van artikel 41, lid 2, AVG vallen, zoals verwijzingen naar de nationale wetgeving. De EDPB wijst er niettemin op dat de nationale wetgeving, waar dat vereist is, in overeenstemming moet zijn met de AVG.

2.2 Analyse van de eisen van de Belgische TA inzake de accreditatie van organen voor toezicht op gedragscodes

9. Rekening houdend met het feit dat:
 - a. artikel 41, lid 2, AVG een lijst bevat van accreditatievoorwaarden die verschillende gebieden bestrijken en waaraan een toezichthoudend orgaan moet voldoen om te worden geaccrediteerd;
 - b. krachtens artikel 41, lid 4, AVG op elke gedragscode (met uitzondering van die voor openbare instanties (zie artikel 41, lid 6, AVG) toezicht moet worden gehouden door een geaccrediteerd toezichthoudend orgaan; en
 - c. in artikel 57, lid 1, onder p) en q), AVG is bepaald dat een bevoegde TA moet zorgen voor het opstellen en het bekendmaken van de eisen inzake accreditatie van een orgaan voor het toezicht op gedragscodes en voor de accreditatie van een dergelijk orgaan,

komt de EDPB tot het navolgende advies.

2.2.1 ALGEMENE OPMERKINGEN

10. De EDPB merkt op dat de ontwerpaccreditatie-eisen niet in overeenstemming zijn met de in deel 12 van de richtsnoeren aangegeven structuur. Om de beoordeling te vergemakkelijken en de eisen te standaardiseren, beveelt de EDPB de Belgische TA aan om in haar ontwerpbesluit de in de richtsnoeren aangegeven structuur te volgen.
11. De EDPB merkt op dat in punt 3 van de inleiding staat dat het toezichthoudend orgaan aan de in het besluit van de Belgische TA genoemde accreditatie-eisen moet voldoen, in aanvulling op de eisen overeenkomstig de algemene verordening gegevensbescherming en deel 12 van de richtsnoeren. Hoewel de verwijzing naar de richtsnoeren een goede zaak is, merkt de EDPB op dat de door de Belgische TA geformuleerde eisen geen aanvulling vormen op de vereisten van de algemene verordening gegevensbescherming, maar veeleer een uitwerking daarvan zijn. De EDPB verzoekt de Belgische TA de formulering te wijzigen om duidelijk te maken dat de in het besluit opgenomen eisen geen aanvulling vormen op die in de algemene verordening gegevensbescherming, maar daarop gebaseerd zijn.
12. De EDPB merkt op dat de ontwerp-accreditatie-eisen van de Belgische TA verschillende malen wordt verwezen naar het aantal bij de code aangesloten leden. In de tweede alinea van accreditatie-eis 3.2 van de Belgische TA staat bijvoorbeeld dat het vereiste aantal personeelsleden en hun kwalificaties afhangen van het aantal leden van de code. Het is onduidelijk hoe de Belgische TA haar beoordeling op dit criterium kan baseren, aangezien bij het indienen van de accreditatie-aanvraag door het toezichthoudend orgaan misschien nog niet duidelijk is hoeveel leden zich bij de gedragscode zullen aansluiten en dit aantal sterk kan veranderen nadat de accreditatie is verleend. Bovendien moeten de middelen en het personeelsbestand van het toezichthoudend orgaan volgens de richtsnoeren in verhouding staan tot het verwachte aantal bij de gedragscode aangesloten leden en hun omvang (punt 73 van de richtsnoeren, blz. 25). De EDPB merkt op dat ook in de eisen 5.2 en 6.2 wordt verwezen naar het aantal bij de gedragscode aangesloten leden. De EDPB beveelt aan dat de Belgische TA op passende wijze verwijst naar het verwachte aantal bij de gedragscode aangesloten leden en hun omvang, teneinde de tekst beter te doen aansluiten bij de richtsnoeren en meer flexibiliteit mogelijk te maken.
13. Tot slot wijst de EDPB erop dat geen melding wordt gemaakt van de duur van de procedures voor accreditatie of intrekking van de accreditatie. Deze informatie valt weliswaar onder de leidraad ter ondersteuning van de accreditatie-eisen, maar is volgens de EDPB belangrijk om de transparantie van het hele accreditatieproces te waarborgen. Daarom verzoekt de EDPB de Belgische TA om bij wijze van leidraad bij de accreditatie-eisen te verduidelijken hoeveel tijd de procedures voor accreditatie en intrekking van de accreditatie in beslag nemen.

2.2.2 ONAFHANKELIJKHEID

14. De EDPB is van mening dat een toezichthoudend orgaan wordt geacht onafhankelijk te zijn, waartoe het moet voldoen aan een reeks formele regels en procedures op het gebied van aanwijzing, mandaat en werking. Deze regels en procedures stellen het toezichthoudend orgaan in staat volledig autonoom toezicht te houden op de naleving van een gedragscode, zonder directe of indirecte inmenging en zonder druk die zijn beslissingen kan beïnvloeden. Daarom moet het toezichthoudend orgaan op vier belangrijke punten zijn onpartijdigheid en onafhankelijkheid aantonen: juridische en besluitvormingsprocedures, financiële middelen, organisatorische middelen en structuur en verantwoordingsplicht. De voorbeelden in de door de Belgische TA opgestelde accreditatie-eisen bestrijken deze vier punten slechts ten dele. De EDPB beveelt de Belgische TA aan de eisen inzake de

onpartijdigheid en onafhankelijkheid van het toezichthoudend orgaan verder uit te werken, in overeenstemming met deze vier punten. Daarnaast moedigt de EDPB de Belgische TA aan om aan de hand van praktische voorbeelden te verduidelijken hoe de onpartijdigheid en onafhankelijkheid op die vier punten kunnen worden aangetoond.

15. De EDPB merkt op dat het voorbeeld in eis 1.1, derde alinea, laatste streepje (informatie over de contractuele betrekkingen tussen het toezichthoudend orgaan en de gedragscodehouder) alleen van toepassing is op externe toezichthoudende organen. Wanneer het toezichthoudend orgaan deel uitmaakt van de organisatie van de gedragscodehouder, moet bijzondere aandacht worden besteed aan hun vermogen om onafhankelijk op te treden. De EDPB moedigt de Belgische TA aan om de voorbeelden af te stemmen op het feit dat toezichthoudende organen zowel externe als interne toezichthoudende organen kunnen zijn.
16. Bovendien is de EDPB van oordeel dat in de laatste alinea van eis 1.1 duidelijker kan worden uitgelegd hoe de onafhankelijkheid van de sector waarop de code van toepassing is, zal worden beoordeeld, gezien het feit dat een dergelijke “sector” niet per se een duidelijk onderscheiden entiteit hoeft te zijn. De EDPB moedigt de Belgische TA aan de tekst te verduidelijken en zo te zorgen voor een beter begrip van het concept en van de wijze waarop toezichthoudende organen kunnen aantonen dat zij aan de eis voldoen.
17. Wat de verantwoordingsplicht van het toezichthoudend orgaan betreft, merkt de EDPB op dat het toezichthoudend orgaan in staat moet zijn aan te tonen dat het voor zijn besluiten en daden verantwoording kan afleggen, wil het als onafhankelijk worden beschouwd. De EDPB is van mening dat de eisen inzake verantwoording in punt 9 van de accreditatie-eisen van de Belgische TA niet alle elementen waarmee rekening moet worden gehouden, geheel bestrijken. De Belgische TA dient te verduidelijken welk bewijsmateriaal het orgaan moet voorleggen om aan te tonen dat het in staat is verantwoording af te leggen. Dit doel kan worden bereikt door de taken, het besluitvormingskader en de rapportageprocedures vast te stellen en door het personeel beter te informeren over de governancestructuren en de procedures. De EDPB beveelt de Belgische TA dan ook aan de eisen voor het afleggen van verantwoording strikter te formuleren, zodat duidelijker wordt hoe de verantwoordingsplicht zich verhoudt tot de onafhankelijkheid van het toezichthoudend orgaan, en meer voorbeelden te geven van de wijze waarop de toezichthoudende organen kunnen aantonen dat zij aan de eis voldoen.
18. Volgens punt 3.1 (in deel 3 over voldoende personele middelen) van de accreditatie-eisen van de Belgische TA moet het toezichthoudend orgaan aantonen dat het in staat is vrijelijk gekwalificeerd personeel te kiezen om zijn taken te vervullen. De EDPB merkt op dat het toezichthoudend orgaan ook personeel kan hebben dat is gekozen door een ander, van de code onafhankelijk orgaan, zoals vermeld in de richtsnoeren (punt 68, blz. 24). De EDPB beveelt de Belgische TA aan de formulering af te stemmen op de richtsnoeren, door te voorzien in de mogelijkheid dat het personeel wordt gekozen door een ander, van de gedragscode onafhankelijk orgaan. Bovendien is de EDPB van mening dat het, vanuit praktisch oogpunt, nuttig kan zijn een paar voorbeelden te geven. Zo kan een toezichthoudend orgaan personeel hebben dat is aangetrokken door een onafhankelijke externe onderneming die diensten verleent op het gebied van werving en personeelszaken. De EDPB raadt de Belgische TA aan een soortgelijk voorbeeld in de eisen inzake accreditatie op te nemen.

19. In accreditatie-eis 3.1 van de Belgische TA wordt bovendien niet uitgelegd hoe het toezichthoudend orgaan kan aantonen dat het in staat is gekwalificeerd personeel vrijelijk te kiezen. De EDPB meent dat enkele voorbeelden nuttig zouden zijn om de praktische uitvoering van de eisen te vergemakkelijken. De EDPB raadt de Belgische TA dan ook aan te verduidelijken hoe het toezichthoudend orgaan kan aantonen dat het in staat is vrijelijk gekwalificeerd personeel te kiezen.
20. Wat betreft de verplichting van het toezichthoudend orgaan om aan te tonen dat het aantal personeelsleden toereikend is (accreditatie-eis 3.2 van de Belgische TA), is de EDPB van oordeel dat vanuit praktisch oogpunt een paar voorbeelden nuttig zouden zijn. De EDPB raadt de Belgische TA dan ook aan te verduidelijken hoe het toezichthoudend orgaan kan aantonen dat het over een passend aantal personeelsleden beschikt.
21. De EDPB merkt op dat krachtens accreditatie-eis 4.3 van de Belgische TA (deel over financiële regelingen) het toezichthoudend orgaan moet beschikken over passende regelingen ter dekking van mogelijke financiële sancties. De EDPB is van mening dat deze verplichting de accreditatie van kleine of middelgrote toezichthoudende organen zou kunnen beletten. De EDPB beveelt de Belgische TA aan hetzij deze eis te schrappen, hetzij de formulering af te zwakken en de verantwoordelijkheden van het toezichthoudend orgaan in meer algemene bewoordingen te omschrijven.

2.2.3 BELANGENCONFLICT

22. De EDPB merkt op dat in accreditatie-eis 1.2 van de Belgische TA alleen de situaties worden behandeld waarin er sprake is van een belangenconflict met betrekking tot het personeel van het toezichthoudend orgaan. De accreditatie-eisen moeten ook voorzien in andere scenario's, waarbij er sprake is van belangenconflicten binnen het toezichthoudend orgaan zelf, bijvoorbeeld door de activiteiten, betrekkingen, organisatie of procedures van het orgaan. Daarom beveelt de EDPB de Belgische TA aan de ontwerpaccreditatie-eisen te wijzigen en aan te geven dat de verplichting om belangenconflicten te vermijden niet alleen slaat op het personeel van het toezichthoudend orgaan, maar ook op het toezichthoudend orgaan zelf.
23. De EDPB merkt verder op dat de accreditatie-eisen van de Belgische TA niet uitdrukkelijk vermelden dat het toezichthoudend orgaan zich moet onthouden van handelingen die onverenigbaar zijn met zijn taken en plichten en geen instructies mag vragen of aanvaarden van personen, organisaties of verenigingen (punt 68 van de richtsnoeren, blz. 24). Daarom beveelt de EDPB de Belgische TA aan de tekst af te stemmen op de richtsnoeren en er bovengenoemde verplichtingen in op te nemen.

2.2.4 DESKUNDIGHEID

24. De EDPB merkt op dat in eis 5.1 van de Belgische TA, die deskundigheid betreft, het volgende is opgenomen: kennis en ervaring op het gebied van de gegevensbeschermingswetgeving, kennis en ervaring in de sector of de verwerkingsactiviteit waarvoor het orgaan als toezichthoudend orgaan zal optreden, alsmede kennis en ervaring op het gebied van auditing, teneinde te kunnen vaststellen in hoeverre het toezichthoudend orgaan in staat is toezicht te houden op de naleving van de gedragscode door de erbij aangesloten leden.
25. De Belgische TA heeft in haar eisen weliswaar alle punten van de richtsnoeren overgenomen, maar de EDPB vindt wel dat de bepalingen inzake het vereiste kennis- en deskundigheidsniveau op het gebied van gegevensbescherming moeten worden gelijkgetrokken met de richtsnoeren. De EDPB raadt de

Belgische TA daarom aan de tekst in overeenstemming te brengen met de richtsnoeren en een grondige kennis van de gegevensbeschermingswetgeving te verlangen.

26. De EDPB is van mening dat de accreditatie-eisen transparant moeten zijn. Die eisen moeten ook rekening houden met toezichthoudende organen die om accreditatie verzoeken in verband met codes die de verwerkingsactiviteiten van kleine, middelgrote en micro-ondernemingen regelen (artikel 40, lid 1, AVG).
27. Krachtens de richtsnoeren moet elke gedragscode voldoen aan de criteria voor het toezichtmechanisme (deel 6.4 van de richtsnoeren). Daartoe moeten de gedragscodehouders aantonen “waarom hun voorstellen voor toezicht passend en in de praktijk haalbaar zijn” (punt 41 van de richtsnoeren, blz. 18). In dit verband moet in elke gedragscode die onder toezicht van een toezichthoudend orgaan staat, worden uitgelegd over welk niveau van deskundigheid dat orgaan moet beschikken om zijn toezichtstaken doeltreffend te vervullen. Daartoe moet voor de beoordeling van het door het toezichthoudend orgaan verlangde niveau van deskundigheid in het algemeen rekening worden gehouden met factoren als: de omvang van de betrokken sector, de verschillende belangen en de risico’s van de verwerkingsactiviteiten die onder de code vallen. Dit is ook van belang als er verschillende toezichthoudende organen zijn, aangezien de code zal bijdragen tot de uniforme toepassing van de deskundigheidseisen voor alle toezichthoudende organen die met dezelfde code werken.
28. De deskundigheid van elk toezichthoudend orgaan moet overeenkomstig de desbetreffende code worden beoordeeld. De EDPB raadt de Belgische TA derhalve aan rekening te houden met de aanvullende deskundigheidseisen die door de code kunnen worden gesteld, en ervoor te zorgen dat de deskundigheid van elk toezichthoudend orgaan wordt beoordeeld aan de hand van de desbetreffende code. De TA zal daarbij nagaan of het toezichthoudend orgaan beschikt over passende competenties voor de specifieke taken en verantwoordelijkheden die een doeltreffende monitoring van de code met zich meebrengt. De EDPB raadt de Belgische TA ook aan om eis 5.2 te herformuleren naar het model van de andere eisen, namelijk door te beginnen met “het toezichthoudend orgaan moet aantonen dat...”.

2.2.5 VASTE PROCEDURES EN STRUCTUREN

29. Accreditatie-eis 6.2 van Belgische TA bepaalt dat een van de criteria voor het uitvoeren van de auditplannen het aantal ontvangen klachten [onderstreping toegevoegd] is. Hoewel het aantal ontvangen klachten een relevant criterium kan zijn, meent de EDPB dat andere zaken, zoals het onderwerp van de klachten, van groter belang kunnen zijn. De EDPB raadt de Belgische TA daarom aan de verwijzing naar het “aantal” klachten te schrappen en de formulering meer algemeen te houden, bijvoorbeeld “de ontvangen klachten”.
30. De EDPB merkt op dat in accreditatie-eis 6.3 van de Belgische TA wordt verwezen naar een gedragscode als instrument voor internationale doorgiften. In het kader van het werkprogramma voor 2019–2020 werkt de EDPB momenteel aan richtsnoeren inzake gedragscodes als instrument voor gegevensdoorgifte. Aangezien die richtsnoeren nog niet zijn vastgesteld, meent de EDPB dat de verwijzing in accreditatie-eis 6.3 van de Belgische TA tot verwarring zou kunnen leiden en wellicht zal moet worden gewijzigd wanneer de richtsnoeren zijn vastgesteld. Daarom beveelt de EDPB de Belgische TA aan om eis 6.3 te schrappen.

2.2.6 TRANSPARANTE BEHANDELING VAN KLACHTEN

31. De EDPB merkt op dat de in eis 7.1 opgenomen klachtenprocedure slechts gericht is op betrokkenen, waardoor andere actoren, zoals organisaties of verenigingen die betrokkenen vertegenwoordigen of actief zijn op het gebied van de bescherming van persoonsgegevens, geen klacht kunnen indienen bij het toezichthoudend orgaan. De EDPB raadt de Belgische TA aan deze eis breder te formuleren zodat ook andere partijen dan betrokkenen een klacht kunnen indienen.
32. Bovendien merkt de EDPB op dat in de accreditatie-eisen van de Belgische TA nergens wordt verwezen naar de corrigerende maatregelen die in de gedragscode moeten worden vastgelegd, overeenkomstig artikel 40, lid 4, AVG. Daarom beveelt de EDPB de Belgische TA aan te verwijzen naar de in de gedragscode opgenomen lijst van sancties die van toepassing zijn wanneer een bij de gedragscode aangesloten verwerkingsverantwoordelijke of verwerker inbreuk maakt op de gedragscode.
33. De EDPB merkt op dat in accreditatie-eis 7.3 van de Belgische TA wordt verwezen naar de verplichting van het toezichthoudend orgaan om de TA desgevraagd een overzicht te verstrekken van de ontvangen klachten en de wijze waarop die zijn behandeld. De EDPB beseft dat de Belgische TA het transparantiebeginsel in verband met de klachtenbehandeling in acht wil nemen, maar is toch van oordeel dat in de accreditatie-eisen van de Belgische TA moet worden verwezen naar de verplichting van het toezichthoudend orgaan om zijn besluiten of algemene informatie daarover openbaar te maken, zoals bepaald in de richtsnoeren (punt 74, blz. 26). De EDPB beveelt de Belgische TA daarom aan de tekst van de accreditatie-eisen af te stemmen op de richtsnoeren en ervoor te zorgen dat de besluiten of algemene informatie daarover openbaar worden gemaakt.
34. Mocht de Belgische TA besluiten de transparantie van de klachtenprocedure te garanderen door het toezichthoudend orgaan te verplichten samenvattende informatie te publiceren over de besluiten die in dit verband zijn genomen, dan beveelt de EDPB de Belgische TA aan nader aan te geven welke informatie het toezichthoudend orgaan openbaar moet maken. Het toezichthoudend orgaan zou bijvoorbeeld regelmatig statistische gegevens over het resultaat van de toezichtactiviteiten kunnen publiceren, zoals het aantal ontvangen klachten, het soort inbreuken en de corrigerende maatregelen die zijn getroffen.

2.2.7 COMMUNICATIE MET DE BELGISCHE TOEZICHTHOUDENDE AUTORITEIT

35. Wat de communicatie met de Belgische TA betreft, wordt in accreditatie-eis 8.1 bepaald dat het toezichthoudend orgaan de Belgische TA op gezette tijden in kennis zal stellen van maatregelen die zijn genomen bij inbreuken op de gedragscode en van de redenen daarvoor. Dit vormt een aanvulling op het jaarverslag, waarin het toezichthoudend orgaan een overzicht geeft van zijn activiteiten en besluiten. De EDPB is blij dat uitdrukkelijk wordt verwezen naar de periodieke communicatie met de TA en naar de criteria voor het bepalen van de frequentie daarvan, maar is van mening dat de frequentie van de verslaglegging door de toezichthoudende organen moet worden vastgesteld met passende flexibiliteit, veeleer dan aan de hand van strikte criteria; de criteria moeten rekening houden met gewijzigde omstandigheden en met bepaalde uitdrukkelijk genoemde factoren. De EDPB raadt de Belgische TA aan om eis 8.1 zo te herformuleren dat duidelijk is dat de periodieke rapportage flexibel is.
36. Volgens eis 8.1 hangt de frequentie waarmee wordt gecommuniceerd af van het risico voor betrokkenen, de gevoeligheid en complexiteit van de gegevensverwerking in het kader van de gedragscode, de omvang van de betrokken sector en het aantal bij de code aangesloten leden.

Daarnaast merkt de EDPB op dat de evaluatie van dergelijke verslagen door de Belgische TA normaliter gericht is op ernstigere of vaak voorkomende inbreuken en de daartegen genomen maatregelen. De EDPB raadt de Belgische TA aan om de ernst en de frequentie van de inbreuken, alsmede de getroffen maatregelen, toe te voegen aan de criteria voor het bepalen van de frequentie van de communicatie met de TA. Verder raadt de EDPB de Belgische TA aan om ook te verwijzen naar de in de gedragscode zelf vastgelegde communicatievereisten.

37. Belangrijke wijzigingen van het aantal bij de gedragscode aangesloten leden worden in accreditatie-eis 8.2 van de Belgische TA niet genoemd als een substantiële wijziging die onverwijld aan de TA moet worden meegedeeld. Daarom beveelt de EDPB de Belgische TA aan om relevante wijzigingen van het aantal bij de gedragscode aangesloten leden in de lijst van significante wijzigingen in eis 8.2 op te nemen.
38. De EDPB gaat, wat accreditatie-eis 8.3 betreft, akkoord met de voor het publiek beschikbare informatie, maar is van mening dat de formulering van de laatste twee punten duidelijker kan. De EDPB beveelt de Belgische TA aan om aan de laatste twee punten een passende verwijzing naar de regels en procedures toe te voegen, zoals aangegeven in de code zelf.

2.2.8 MECHANISMEN VOOR HERZIENING VAN DE GEDRAGSCODE

39. De accreditatie-eisen bepalen dat het toezichthoudend orgaan op passende wijze moet bijdragen tot de herziening van de gedragscode (eis 11.2). De EDPB raadt aan accreditatie-eisen te formuleren die bepalen dat een toezichthoudend orgaan mechanismen moet ontwikkelen voor feedback aan de gedragscodehouders en andere in de gedragscode genoemde entiteiten. Dat zou bijvoorbeeld kunnen gebeuren door gebruik te maken van de resultaten van het auditproces, de afhandeling van klachten of de maatregelen die zijn getroffen bij inbreuk op de gedragscode. De EDPB raadt de Belgische TA dan ook aan om aan de ontwerpeisen toe te voegen dat het toezichthoudend orgaan moet beschikken over mechanismen voor feedback aan de gedragscodehouder en andere in de gedragscode genoemde entiteiten.

2.2.9 RECHTSPOSITIE

40. Volgens accreditatie-eis 2.4 van de Belgische TA moeten de duurzaamheid en de continuïteit van de toezichtactiviteiten worden aangetoond in de context van de mechanismen om de terugtrekking van een of meer bij de gedragscode aangesloten leden te compenseren. Het is de EDPB niet duidelijk hoe de terugtrekking van een of meer bij de gedragscode aangesloten leden de prestaties van het toezichthoudend orgaan zou kunnen beïnvloeden. Daarom beveelt de EDPB de Belgische TA aan om deze verwijzing te schrappen.
41. Met betrekking tot de voldoende financiële middelen waarnaar in accreditatie-eis 2.4 van de Belgische TA wordt verwezen, is de EDPB van mening dat er, naast voldoende financiële en andere middelen, ook de nodige procedures moeten bestaan om het functioneren van de gedragscode in de loop van de tijd te waarborgen. De EDPB raadt de Belgische TA dan ook aan om in de toelichting een verwijzing naar deze procedures op te nemen.
42. Tot slot wordt in accreditatie-eis 10.2 van de Belgische TA vermeld dat het toezichthoudend orgaan al zijn subcontractanten moet noemen wanneer het om accreditatie verzoekt. De EDPB vindt de lijst van subcontractanten minder relevant dan de taken en functies die zij zullen vervullen. De EDPB raadt de

Belgische TA daarom aan de tekst te wijzigen en aan te geven dat het toezichthoudend orgaan de taken en functies van de subcontractanten moet vermelden.

3 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

43. De ontwerpaccreditatie-eisen van de Belgische toezichthoudende autoriteit kunnen aanleiding geven tot een incoherente toepassing van de accreditatie van toezichthoudende organen en moeten daarom als volgt worden gewijzigd.
44. Als algemene opmerking adviseert de EDPB de Belgische TA:
 1. de in punt 12 van de richtsnoeren beschreven structuur toe te passen;
 2. in de eisen 3.2, 5.2 en 6.2 passende verwijzingen op te nemen naar het verwachte aantal bij de gedragscode aangesloten leden en hun omvang, teneinde de tekst af te stemmen op de richtsnoeren en meer flexibiliteit mogelijk te maken.
45. Met betrekking tot de onafhankelijkheid adviseert de EDPB de Belgische TA:
 1. de eisen inzake de onpartijdigheid en onafhankelijkheid van het toezichthoudend orgaan verder uit te werken, in overeenstemming met de vier punten;
 2. de eisen voor het afleggen van verantwoording strikter te formuleren, zodat duidelijker wordt hoe de verantwoordingsplicht zich verhoudt tot de onafhankelijkheid van het toezichthoudend orgaan, en meer voorbeelden te geven van de wijze waarop de toezichthoudende organen kunnen aantonen dat zij aan de eis voldoen;
 3. de formulering van eis 3.1 af te stemmen op de richtsnoeren door eraan toe te voegen dat het toezichthoudend orgaan ook personeel kan hebben dat is aangetrokken door een ander, van de code onafhankelijk orgaan;
 4. hetzij 4.3 te schrappen, hetzij de formulering af te zwakken en de verantwoordelijkheden van het toezichthoudend orgaan in meer algemene bewoordingen te omschrijven, of de verantwoordelijkheden van het toezichthoudend orgaan te verduidelijken onder verwijzing naar artikel 83, lid 4, onder c), AVG.
46. Met betrekking tot belangenconflicten adviseert de EDPB de Belgische TA:
 1. de ontwerpaccreditatie-eisen te wijzigen en aan te geven dat de verplichting om belangenconflicten te vermijden niet alleen slaat op het personeel van het toezichthoudend orgaan, maar ook op het toezichthoudend orgaan zelf.
 2. de tekst aan te passen aan de richtsnoeren en eraan toe te voegen dat het toezichthoudend orgaan zich moet onthouden van handelingen die onverenigbaar zijn met zijn taken en plichten en geen instructies mag vragen of aanvaarden van personen, organisaties of verenigingen.
47. Met betrekking tot vaste procedures en structuren adviseert de EDPB de Belgische TA:
 1. eis 6.3 te schrappen.

48. Met betrekking tot transparante behandeling van klachten adviseert de EDPB de Belgische TA:
1. een verwijzing toe te voegen naar de in de gedragscode opgenomen lijst van sancties die van toepassing zijn wanneer een bij de gedragscode aangesloten verwerkingsverantwoordelijke of verwerker inbreuk maakt op de gedragscode;
 2. de tekst van de accreditatie-eisen af te stemmen op de richtsnoeren om ervoor te zorgen dat de besluiten of algemene informatie daarover openbaar worden gemaakt.
 3. nader aan te geven welke informatie het toezichthoudend orgaan openbaar moet maken, mocht de Belgische TA besluiten de transparantie van de klachtenprocedure te garanderen door het toezichthoudend orgaan te verplichten samenvattende informatie te publiceren over de besluiten die in dit verband zijn genomen.
49. Met betrekking tot de communicatie met de Belgische TA adviseert de EDPB de Belgische TA:
1. een passende verwijzing naar relevante wijzigingen van het aantal bij de gedragscode aangesloten leden in de lijst van significante wijzigingen in eis 8.2 op te nemen;
 2. aan de laatste twee punten van eis 8.3 een passende verwijzing naar de regels en procedures toe te voegen, zoals aangegeven in de code zelf.

4 SLOTOPMERKINGEN

50. Dit advies is gericht tot de Belgische toezichthoudende autoriteit en wordt bekendgemaakt overeenkomstig artikel 64, lid 5, onder b), AVG.
51. Overeenkomstig artikel 64, leden 7 en 8, AVG dient de toezichthoudende autoriteit de voorzitter van de EDPB binnen twee weken na ontvangst van het advies langs elektronische weg mee te delen of zij haar ontwerpbesluit wijzigt dan wel handhaaft. Binnen dezelfde termijn dient zij het gewijzigde ontwerpbesluit te verstrekken of, indien zij niet van plan is het advies van de EDPB op te volgen, de redenen op te geven waarom zij voornemen is het advies geheel of gedeeltelijk niet op te volgen. De toezichthoudende autoriteit dient de EDPB in kennis te stellen van haar definitieve besluit, zodat dit kan worden opgenomen in het in artikel 70, lid 1, onder y), AVG bedoelde register van besluiten die aan het coherentiemechanisme zijn onderworpen.

Voor het Europees Comité voor gegevensbescherming

De voorzitter

(Andrea Jelinek)